

Fabrique Nostalgique 2023

Thema: Steenkolenmijnen

Een uitgave van: <https://fabriekofiel.com>

Januari

	M	D	W	D	V	Z	Z
52							01
01	02	03	04	05	06	07	08
02	09	10	11	12	13	14	15
03	16	17	18	19	20	21	22
04	23	24	25	26	27	28	29
05	30	31					

Met haar vier Oranje-Nassau-Mijnen vormde Heerlen het hart van de Oostelijke Mijnstreek (3). De schoorstenen van de Oranje-Nassau-I hadden als bijnamen 'Lange Jan' en 'Lange Lies' en domineerden decennialang de omgeving (2). Enkel het ophaalgebouw met schachtbok is behouden gebleven en huisvest tegenwoordig het Nederlands Mijnmuseum (1). Het hoofdkantoor van de ON-Mijnen was jarenlang in gebruik door het CBS (4).

Februari

	M	D	W	D	V	Z	Z
05			01	02	03	04	05
06	06	07	08	09	10	11	12
07	13	14	15	16	17	18	19
08	20	21	22	23	24	25	26
09	27	28					

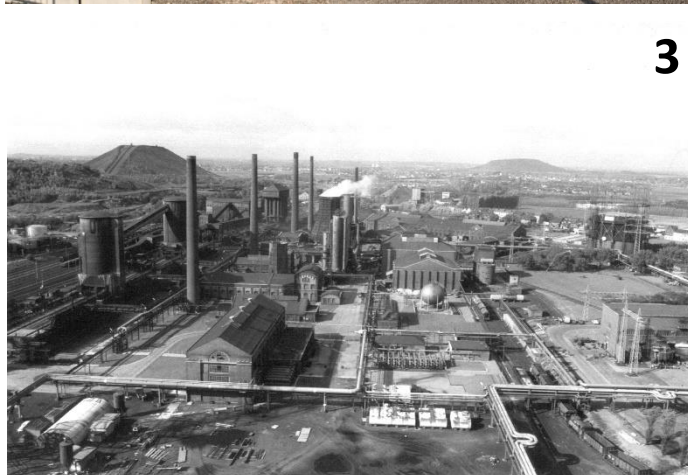

1

2

3

4

Op het complex van Grube Anna in Alsdorf, gelegen in het 'Aachener Revier', bevond zich naast een steenkolenmijn ook een cokesfabriek (3). In 1930 vonden bijna driehonderd kompels de dood bij een mijnexplosie in Schacht Anna II (2). Het machinehuis van de Eduard-schacht (1) maakt nu onderdeel uit van het belevingscentrum 'Energeticon', terwijl de gasturbinehal van de 'Kokerei' (4) nog op een nieuwe bestemming wacht.

Maart

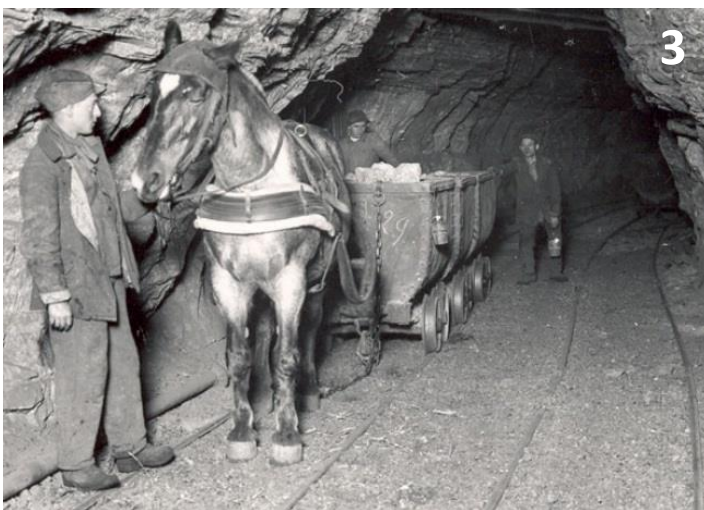
	M	D	W	D	V	Z	Z
09			01	02	03	04	05
10	06	07	08	09	10	11	12
11	13	14	15	16	17	18	19
12	20	21	22	23	24	25	26
13	27	28	29	30	31		

Het Belgische Genk was met drie mijnzetels het centrum van het Kempens steenkolenbekken. Zwartberg sloot in 1966 als eerste en werd volledig gesaneerd. Toen Winterslag en Waterschei in 1987 aan de beurt waren, was het historisch bewustzijn inmiddels gegroeid. De gebouwen van Waterschei bieden nu onderdak aan technologiepark Thor (1,2) en die van Winterslag aan vrijetijds- en uitgaanscentrum C-mine (3,4).

April

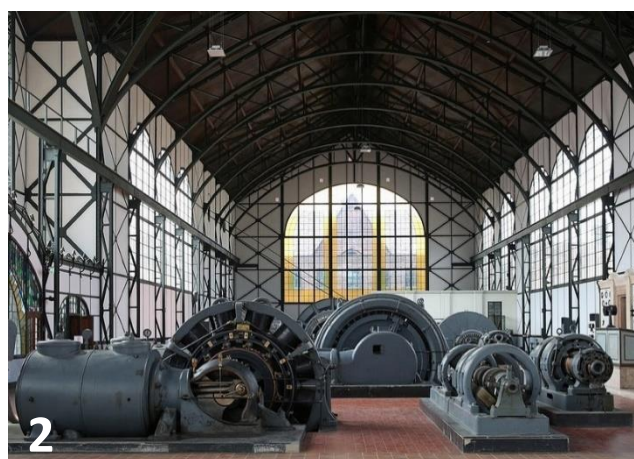
	M	D	W	D	V	Z	Z
13						01	02
14	03	04	05	06	07	08	09
15	10	11	12	13	14	15	16
16	17	18	19	20	21	22	23
17	24	25	26	27	28	29	30

Erfgoed van het mijnbouwverleden in het Luikse steenkolenbekken kan nog aangetroffen worden ten noorden van deze stad, zoals in Trembleur. Daar zijn van Blegny Mine de kolenwasserij (1) en schachtgebouwen uit de 19^e en 20^e eeuw (2,1) behouden gebleven en kan het publiek afdalen in een mijngang op 60 meter diepte (3). In het nabijgelegen Cheratte liggen de ruïnes van Charbonnage du Hasard er nog verlaten bij tegen de hellingen van het Maasdal (4).

Mei

	M	D	W	D	V	Z	Z
18	01	02	03	04	05	06	07
19	08	09	10	11	12	13	14
20	15	16	17	18	19	20	21
21	22	23	24	25	26	27	28
22	29	30	31				

Zeche Zollern in Dortmund was in 1904 de eerste steenkolenmijn in het Ruhrgebied die van elektrische installaties was voorzien (1). Om dit technisch wonder te benadrukken werd haar machinehal in de toen populaire Jugendstil uitgevoerd (2). In de verderop gelegen Kokerei Hansa daarentegen stond alles in het teken van de functionaliteit, zoals de houten koeltorens (3) en cokesovenbatterijen (4) laten zien.

Juni

	M	D	W	D	V	Z	Z
22				01	02	03	04
23	05	06	07	08	09	10	11
24	12	13	14	15	16	17	18
25	19	20	21	22	23	24	25
26	26	27	28	29	30		

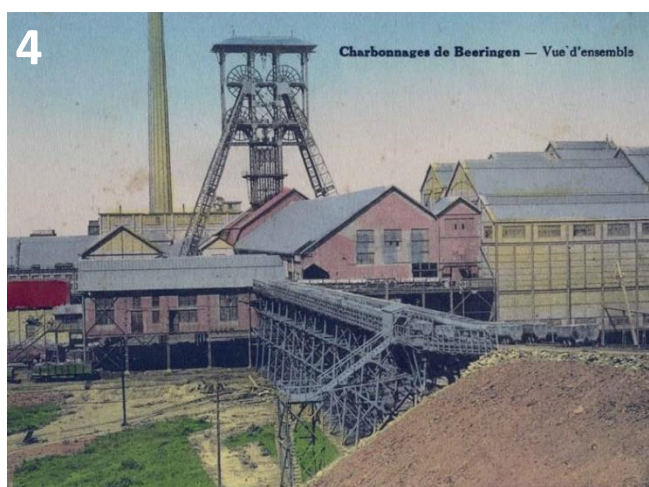
1

2

3

4

De mijnen in het Kempens steekolenbekken werden met Waals kapitaal gefinancierd en kregen dan ook Franstalige namen (4). De steenkolenmijn van Beringen was operationeel van 1922 tot 1989 en na sluiting werd in het sociaal gebouw een museum ingericht (1). Bij de aanleg werd op grote schaal gewapend beton gebruikt voor de schoorstenen, waterbekkens en koeltorens (3) en een betonfabriek maakte dan ook onderdeel uit van het complex.

Juli

	M	D	W	D	V	Z	Z
26						01	02
27	03	04	05	06	07	08	09
28	10	11	12	13	14	15	16
29	17	18	19	20	21	22	23
30	24	25	26	27	28	29	30
31	31						

1

2

3

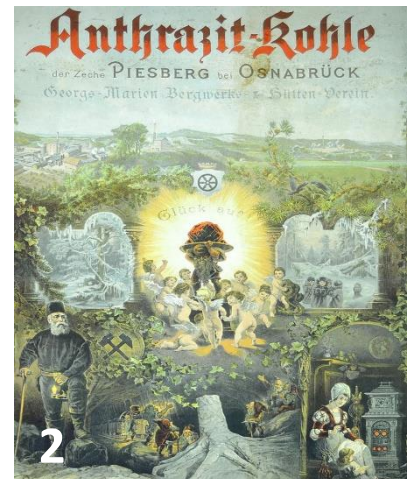

4

In het Pays Noir rond Charleroi werd op grote schaal steenkool gedolven, zoals door de mijn van Bois du Cazier in Marcinelle (1). In 1956 vond hier een ernstige mijnramp plaats die aan 262 'mineurs' het leven kostte (2). Meer dan de helft hiervan waren Italiaanse gastarbeiders die in armzalige barakken woonden (3). Naast een museum over het industrieel verleden (4) is er tegenwoordig ook een herinneringscentrum aan deze tragische gebeurtenis gewijd.

Augustus

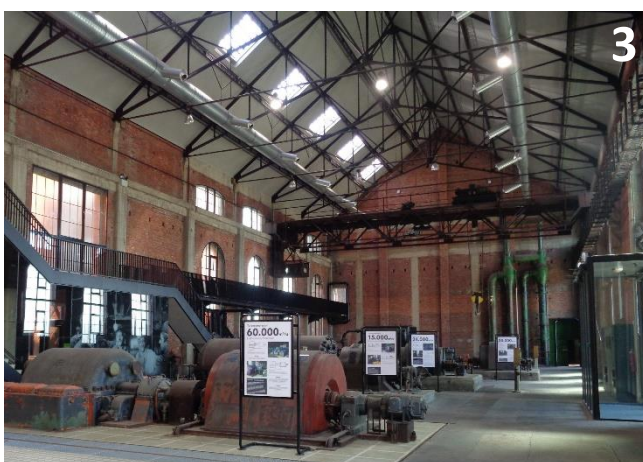
	M	D	W	D	V	Z	Z
31		01	02	03	04	05	06
32	07	08	09	10	11	12	13
33	14	15	16	17	18	19	20
34	21	22	23	24	25	26	27
35	28	29	30	31			

Het kwam regelmatig voor dat een deel van de gewonnen steenkool door de mijnonderneming direct aan consumenten verkocht werd. Men noemde dit het 'Landdebit' en Zeche Piesberg in het Duitse Osnabrück liet zelfs een affiche drukken om haar antraciet onder de aandacht te brengen (2). Het ophaalgebouw met stoommachine (1,3) en de magazijnen (4) van dit mijnbouwcomplex zijn vandaag de dag een museum.

September

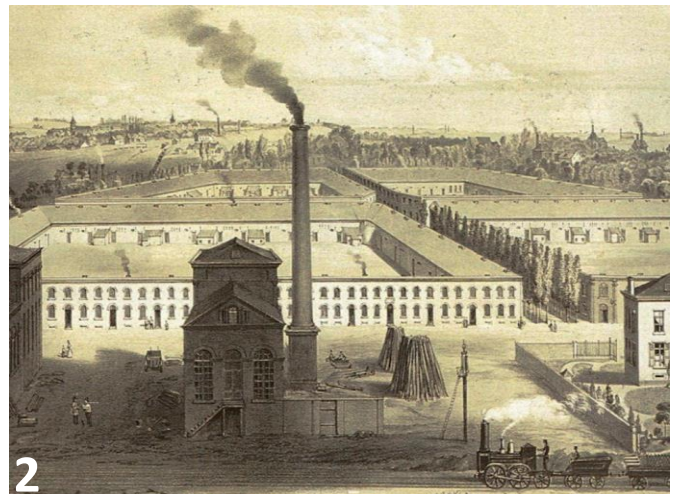
	M	D	W	D	V	Z	Z
35					01	02	03
36	04	05	06	07	08	09	10
37	11	12	13	14	15	16	17
38	18	19	20	21	22	23	24
39	25	26	27	28	29	30	

In 1992 was de steenkolenmijn van Zolder de laatste die in België dicht ging. Niet alleen de gebouwen, maar ook de installaties bleven gespaard, zoals de compressoren in de persluchtcentrale (3) voor het pneumatisch gereedschap van de mijnwerkers (2). Bij de bouw in de jaren twintig maakte men gebruik van beton voor de schoorsteen (1) en watertoren (4). De kantoorgebouwen dienen nu als onderkomen voor organisaties op het gebied van duurzaam bouwen en volwassenenonderwijs, de elektriciteitscentrale is een bijeenkomststruimte.

Oktober

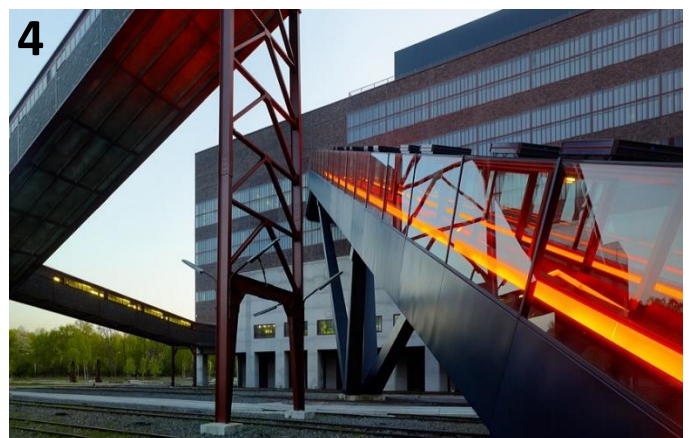
	M	D	W	D	V	Z	Z
39							01
40	02	03	04	05	06	07	08
41	09	10	11	12	13	14	15
42	16	17	18	19	20	21	22
43	23	24	25	26	27	28	29
44	30	31					

De mijn van Bois-du-Luc in het Waalse La Louvière is vooral bekend vanwege zijn cité (2,3). Deze mijnwerkerskolonie was halverwege de 19e eeuw dankzij haar voorzieningen zeer vooruitstrevend. Toch hield de directie rekening met arbeidsonrust en kon dan de mijn snel afsluiten met een guillotinepoort (1). In een eeuw tijd onderging het complex weinig verandering, zoals deze werkplaats met transmissieassen en aandrijfriemen (4).

November

	M	D	W	D	V	Z	Z
44			01	02	03	04	05
45	06	07	08	09	10	11	12
46	13	14	15	16	17	18	19
47	20	21	22	23	24	25	26
48	27	28	29	30			

Toen Essen in 2010 culturele hoofdstad was vonden op Zeche Zollverein tal van evenementen plaats. Deze steenkolenmijn geldt als doorbraak van de 'Nieuwe Zakelijkheid' binnen de industriearchitectuur en zijn dubbele schachtbok is nu het symbool van de 'Route der Industriekultur' (1). In de voormalige kolenwasserij is het Ruhrmuseum gevestigd (4) en in de zomer kan worden gezwommen tussen de installaties van de cokesfabriek (3).

December

	M	D	W	D	V	Z	Z
48					01	02	03
49	04	05	06	07	08	09	10
50	11	12	13	14	15	16	17
51	18	19	20	21	22	23	24
52	25	26	27	28	29	30	31

In het steenkolenbekken van Nord-Pas de Calais zijn vier mijncomplexen in tact gebleven. Dat van Lewarde is tegenwoordig een Centre Historique Minier (1), op het terrein in Oignies bevindt zich het bijzondere muziektheater 'Métaphone' (2), de vijf hoge terrils van Loos-en-Gohelle worden benut voor allerlei sportieve activiteiten (3) en Fosse Arenberg met zijn drie schachtbokken diende meermaals als decor bij filmopnames (4).